

Vakcíny proti covid-19: otázky a odpovědi

Oddělení zdraví Generální konference, Biblický badatelský institut, Farmaceutická fakulta a Fakulta veřejného zdraví Loma Linda University

Adventisté sedmého dne pohlížejí na Kristův příchod jako na završení dějin, který přinese konec všech nemocí, utrpení a smrti. Zároveň nám však bylo svěřeno adventistické zdravotní poselství, které vychází z díla Ellen Whiteové a dále ho rozšiřuje. Toto poselství stručně popisuje zdravý život jako praktický a celostní přístup ke zdravému životnímu stylu.

Doporučujeme všechny tyto praktické principy pro udržení zdravého imunitního systému, který je tak potřeba právě v době pandemie. Ellen Whiteová však nejenom zprostředkovala inspirované zdravotní rady, které o mnoho let předešly její dobu. Byla také příkladem praktické prevence tváří v tvář smrtelnému onemocnění neštovic. Nechala se sama očkovat, stejně jako její blízcí.¹ Dnes se dá říci, že neštovice v celosvětovém měřítku vymizely.

Doufáme, že tento článek odpoví na otázky, rozptýlí obavy a uvede na pravou míru některé rozšířené mýty a pověry. Přáli bychom si, aby tyto informace přinesly pokoj do srdcí našich členů, aby v oblasti zdraví činili moudrá rozhodnutí v souladu s doporučeními zdravotníků.

Existují neověřené zprávy a konspirační teorie, které považují očkování proti covidu-19 za naplnění prorocství. Požádali jsme Biblický badatelský institut Generální konference, aby se k tomuto tématu vyjádřil:

„Celosvětový neklid způsobený pandemií covidu-19 vyvolal závažné spekulace spojené s událostmi doby konce a nesprávnými výklady Bible. Jeden současný pohled propagovaný prostřednictvím sociálních médií a některých internetových stránek přišel s teorií, že přicházející vakcína proti covidu-19 je snahou o kontrolu (člověka), která povede k přijetí znamení šelmy.

Je třeba říci, že adventisté jsou přesvědčeni, že spor doby konce se soustředí na Boží zákon, a zvláště na čtvrté přikázání (Zj 14,12). Navíc poselství třetího anděla bude varovat před přijetím znamení šelmy (Zj 14,9–11) a poskytne lidem v této otázce jasné světlo, čeho se to týká.

¹ Ohledně očkování proti neštovicím D. E. Robinson, jeden z tajemníků Ellen Whiteové, napsal ohledně postoje Ellen Whiteové k očkování 12. června, toto:

„Ptáte se na konečnou a stručnou informaci ohledně toho, co Ellen Whiteová napsala o očkování a očkovací látce.

„Na tuto otázku lze odpovědět velmi stručně, protože pokud jde o dostupné záznamy, ona se k tomuto tématu v žádné své knize nevyjadřuje.

„Bude vás asi zajímat, že v době, kdy se v okolí jejího bydliště objevila epidemie neštovic, nechala se sama očkovat a naléhala na své pomocníky, kteří s ní přicházeli do styku, aby se také nechali očkovat. Tím, že učinila tento krok, sestra Whiteová uznala skutečnost, že očkování buď vytvoří imunitu člověka před neštovicemi, nebo velmi zmírní jejich následky, pokud člověk onemocní. Uvědomovala si také nebezpečí, kterému vystavujeme ostatní, pokud jsme neudělali toto preventivní opatření. (podepsán) D. E. Robinson.“ (*Selected Messages*, kniha 2, s. 303)

Z tohoto důvodu je třeba jasně konstatovat, že adventisté sedmého dne nechápou ‚znamení šelmy‘ jako doslovné (viditelné) znamení. Jedná se spíše o znamení věrnosti, které nositele označuje za poslušného následovníka mocnosti označované jako šelma.

Jiná spekulace tvrdí, že vakcína činí ty, kdo se nechají očkovat, nečistými, protože údajně obsahuje nečisté látky. K tomu je třeba jasně říci, že trvalá biblická rada zakazuje jedení nečisté stravy a krve (Lv 11,1–20; 17,11.12; Sk 15,20). Na očkování se nevztahuje ze zřejmého důvodu: vakcína se vyrábí jako lék na záchranu životů a neslouží jako potrava.

Podobné spekulace znevažují Boží slovo a způsobují zmatek mezi upřímnými, ale méně informovanými věřícími. Někteří lidé zneužívají téma očkování k tomu, aby rozdmýchali vědomí blízkosti poslední doby v duchovních oblastech. Jiní očkování odmítají na základě chybného výkladu Písma. To vše pouze odvádí pozornost upřímně věřících od skutečného obsahu prorockých témat. Jedná se o snahu odvést církve adventistů od odhodlání zvěstovat evangelium.

Doufáme, že účinná vakcína pomůže zastavit současnou vlnu pandemie. To zachrání životy těch, kdo stále ještě neslyšeli zvěst evangelia. Pomůže to také těm, kdo již evangelium přijali a jsou tak vyzváni ke zvěstování Boží nekonečné lásky trpícímu světu (J 3,16).²

Oddělení zdraví v církvi adventistů je pevně zakotveno na Bibli, vychází také z rad Ellen Whiteové a je ve shodě se vědeckými poznatky, které vycházejí z důkazů, které byly ověřeny odbornými recenzemi. Vycházíme z těchto základů při formulování zdravotních postojů a doporučení. Řada těchto vakcín je vyvíjena v rekordním čase kvůli milionům nakažených a mrtvých i s ohledem na postupující celosvětovou infekci. Existuje však mnoho otázek, které si lidé ohledně covidu-19 kladou.

Jako církve podporujeme na důkazech založená zdravotní doporučení. Snažíme se také vyhnout všem prohlášením, která by mohla vyvolávat dojem, že mají nahradit národní nebo mezinárodní doporučení v oblasti veřejného zdraví. Z tohoto důvodu je důležité, aby naše připomínky byly chápány v rámci oficiálního postoje církve k očkování:

„Církev adventistů sedmého dne klade velký důraz na zdraví a blaho člověka. Adventistické zdravotní důrazy jsou založeny na Bibli, na inspirovaných spisech Ellen G. Whiteové (která byla spoluzakladatelkou církve) a na vědecké literatuře, která prošla odbornými recenzemi. Doporučujeme zodpovědnou imunizaci/očkování a nemáme žádné náboženské či věroučné důvody, proč bychom naše členy a příznivce odrazovali od zodpovědné účasti na ochranných a preventivních imunizačních/očkovacích programech. Ceníme si zdraví a bezpečí populace, která zahrnuje i udržování ‚kolektivní imunity‘“.

Nejsme svědomím jednotlivých členů církve a uznáváme právo na osobní volbu. Tu uplatňuje každý sám. Na rozhodnutí nenechat se imunizovat/očkovat bychom neměli pohlížet jako na církevní dogma nebo učení Církve adventistů sedmého dne.³

²Biblical Research Institute of the General Conference of Seventh-day Adventists, December 2020.

Vynakládá se nemalé úsilí pro stanovení spolehlivého, na důkazech založeného léčby covidu-19. V rekordně krátké době byly vyvinuty vakcíny, které mají nyní pomoci dostat pandemii pod kontrolu. Lidé však mají obavy a pochybnosti spojené s těmito vakcínami.

Vakcína firmy Pfizer/BioNtech byla schválena 2. prosince 2020 pro dočasné použití (EUA) ve Velké Británii a 9. prosince v Kanadě. Americký Úřad pro kontrolu potravin a léčiv (FDA) schválil mimořádné použití vakcíny proti covidu-19 dne 12. prosince 2020. Dne 19. 12. schválil i mimořádné použití vakcíny i od společnosti Moderna.⁴

Dr. Michael Hogue je děkanem Farmaceutické fakulty Loma Linda University. Zároveň působí v Poradním výboru pracovní skupiny zabývající se očkováním v Centru pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC) a zároveň je členem pracovní skupiny pro covid-19 v okrese San Bernadino v Kalifornii. Odpověděl nám na často kladené otázky ohledně vakcín vyrobených firmami Pfizer/BioNtech a Moderna.

Otázky a fakta ohledně očkovacích vakcín

Mění mRNA (mediátorová RNA) vakcína naši DNA?

Fakta: Obě zmiňované vakcíny používají mRNA, která se ve vývoji vakcín objevuje poprvé. Nicméně tento postup se již 15 let používá při léčbě pacientů. Vakcína se dostává do buněčné cytoplazmy (tekuté prostředí buňky), kde stimuluje tvorbu protilátek, které umožňují bojovat proti spike proteinu viru SARS-CoV-2. Protože však léčivá látka nevstupuje do jádra hostitelské buňky, nemění DNA ani genetickou strukturu či funkci.

Může být tato vakcína bezpečná a účinná, když byla vyvinuta tak rychle?

Fakta: Díky současným technologiím byl virus SARS-CoV-2 sekvenován během několika dnů a práce na vývoji vakcíny začala okamžitě. Testovaná skupina pro tuto velkou studii je 40 000 lidí (průměrný testovaný vzorek lidí při autorizaci FDA (Úřadu pro kontrolu léčiv) na jiné vakcíny je pouze 27 000). Nyní máme za sebou dva měsíce z dvouleté studie. Všechna získaná data se velmi pečlivě vyhodnocují.

První dávka vykazuje 50% ochranu v rámci imunitní odpovědi. Po druhé dávce se dosahuje 95% ochrany (z nejrůznějších očkovacích látek má vyšší účinnost pouze vakcína proti žloutence typu A–100 %) Tato studie byla kvalitně připravená a velmi věrně odráží demografické zastoupení obyvatel USA s výjimkou původního indiánského obyvatelstva (současně probíhající studie má tento nedostatek napravit). Účinnost i vedlejší účinky jsou velmi podobné ve všech etnických skupinách.

Jsou látky obsažené ve vakcíně nebezpečné?

Fakta: V těchto dvou typech vakcíny nejsou žádné konzervační látky. Z tohoto důvodu se musí tyto vakcíny uchovávat při přepravě a skladování hluboko zmrazené. Vakcína je pečlivě vyčištěná.

Jaké existují vedlejší účinky?

³ <https://adventist.news/en/news/adventist-church-adopts-stance-on-vaccines>

⁴ Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA) podmíněčně schválila vakcínu firmy Pfizer/BioNtech 21. prosince 2020 pro použití v Evropské unii (pozn. překl.)

Fakta: 10 % lidí dostalo druhý den po očkování horečku. Do 24 hodin od podání vakcíny 50–60 % lidí pociťovalo bolest. Doposud se projevilo jen velmi málo vážných vedlejších účinků (vakcína společnosti Pfizer) včetně tří vážných alergických reakcí (což je velmi nízké číslo a pravděpodobně je to důsledek nepoužívání konzervantů ve vakcíně).

Dr. Hogue dále poznamenal, že jestliže člověk byl již v minulosti pozitivně testován na covid-19, může takový člověk být přesto očkován; zvýší se u něj pouze hladina protilátek. Poukázal také na to, že očkování bude v USA dobrovolné.

Účinnost obou vakcín je podobná, nedají se však zaměňovat (pokud člověk je očkován jednou z nich, druhou dávku by měl dostat od stejné značky), protože vakcína od Pfizeru má 21denní interval mezi dvěma dávkami; u vakcíny firmy Moderna je interval 28 dní. Vakcína není schválena pro používání během těhotenství nebo pod 16 let věku.

Závěr

Očkování, spolu s dodržováním hygienických pravidel a používáním čisté vody, hraje důležitou roli v prodloužení délky života, jak vidíme v částech světa, kde se tyto principy uplatňují. Členové Církve adventistů sedmého dne očkování již dlouho používají. Spolu s dobrými zdravotními principy poskytovalo očkování ochranu před mnoha infekcemi a zabraňovalo nemocem a úmrtí.

Dnes jsme svědky globální vlny pandemie, úmrtí, zdravotních problémů a dlouhotrvajících následků covidu-19, které se objevují ve všech věkových skupinách. Chceme naše členy povzbudit, aby zvážili zodpovědné očkování, kterým by přispěli k rozvoji *kolektivní imunity* (přibližně 80 % lidí má imunitu jako výsledek předchozí infekce nebo/a očkování).

Znovu opakujeme: rozhodnutí nechat se očkovat, nebo očkování odmítnout, je rozhodnutím jednotlivce. Je třeba se rozhodnout po poradě s lékařem. Člověk by měl sám zjišťovat informace na toto téma. Je třeba zcela spoléhat na dodržování biblických zdravotních zásad a rad Ellen Whiteové. Měli bychom se také držet Božího vedení v našich životech. To vše nám přinese pokoj a jistotu při našem rozhodování.

Zpracováno podle Adventist Review z 18. 12. 2020 (vch)